

**ВЫСШЕЕ УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ УКООПСОЮЗА
«ПОЛТАВСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ЭКОНОМИКИ И ТОРГОВЛИ»**

КАФЕДРА ТУРИСТИЧЕСКОГО И ГОСТИНИЧНОГО БИЗНЕСА

**Учебная программа
по учебной дисциплине**

«Специализированный туризм (Экологический, спортивный)»

для студентов специальности

242 «Туризм»

ПОЛТАВА 2016

Составитель:

Животенко В. А., доцент кафедры туристического и гостиничного бизнеса
Высшего учебного заведения Укоопсоюза «Полтавский университет
экономики и торговли», к.э.н., доц.

СОДЕРЖАНИЕ

Вступление.....	Стр. 4
Содержание дисциплины.....	6
Перечень основной и дополнительной учебно-методической литературы.....	7

ВСТУПЛЕНИЕ

Дисциплина «Специализированный туризм (Экологический, спортивный)» является одной из специальных дисциплин по выбору университета для студентов специальности 242 «Туризм». Данный курс охватывает ключевые теоретико-методологические основы эффективной организации специализированного туризма. Курс «Специализированный туризм (Экологический, спортивный)» позволяет дать студентам глубокие знания по организации экологического и спортивного туризма; изучение основных принципов организации специализированного туризма, приобретение практических навыков для самостоятельного решения организационных проблем по формированию информационной базы организации специализированного туризма, структуры и состава данной информационной базы; координации процессов организации специализированного туризма; определение результатов и особенностей организации специализированного туризма.

Целью изучения учебной дисциплины «Специализированный туризм (Экологический, спортивный)» является формирование у студентов глубокого комплексного понимания относительно порядка и особенностей организации специализированного туризма и освоения навыков практического решения проблем организации экологического и спортивного туризма.

Основные задачи изучения учебной дисциплины:

формирование у студентов представления об особенностях организации специализированного туризма (экологического, спортивного)

ознакомление студентов с сущностью и источниками информационного обеспечения специализированного туризма, особенностями и технологией организации специализированного туризма;

приобретение студентами глубоких теоретических знаний по вопросам особенностей организации специализированного туризма;

представление современных технологий и подходов к формированию информационной базы организации специализированного туризма;

освоения основных аспектов развития специализированного туризма, основные факторы развития и методы изучения этого вида хозяйственной деятельности;

овладение навыками творческого критического взгляда на процесс организации специализированного туризма;

приобретение навыков оценки социально-экономической эффективности и последствий хозяйственных решений в процессе организации специализированного туризма.

Предметом изучения учебной дисциплины является выявление и познание конкретных форм проявления экономических законов и

закономерностей в процессе организации специализированного туризма (экологического, спортивного) в условиях постоянной изменения конъюнктуры рынка.

Результатом изучения учебной дисциплины «Специализированный туризм (Экологический, спортивный)» является формирование профессиональных знаний и умений, развитие творческой личности будущего специалиста.

Студент должен:

знать теоретические и нормативно - методологические положения по организации туристической деятельности; основные принципы и методы ее проведения;

уметь сформировать релевантную информационную базу по организации специализированного туризма, определить требования об особенностях организации специализированного туризма.

Преподавание курса базируется на действующем законодательстве Украины, современных литературных источниках, обобщенных материалах деятельности предприятий туристической отрасли различных форм собственности. Проведение практических занятий по курсу предполагается в форме дискуссий, альтернативного поиска и тому подобное.

Методология изучения курса включает совокупность таких методов как: логический, исторический, макро- и микроэкономический подход к оценке хозяйственных процессов и явлений, происходящих на предприятии в процессе организации специализированного туризма, альтернативность проектирования и решения хозяйственных задач, координация действий, обобщения и определения возможных сфер применения и распространения эффективного национального и зарубежного опыта хозяйствования.

Учебная дисциплина «Специализированный туризм (экологический, спортивный)» опирается на собственные логику и содержание.

Изучение курса предполагает глубокое овладение теорией и практическими навыками по использованию современных методологий и средств эффективной организации специализированного туризма.

Структура учебного процесса по дисциплине «Специализированный туризм (экологический, спортивный)» предусматривает:

дневная форма - 105 часов нагрузки, в том числе: 20 часов лекций, практических занятий - 34 часов, самостоятельной работы студентов - 51 часов.

Итовым контролем знаний по дисциплине является ПМК (зачет).

Содержание учебной программы дисциплины «Специализированный туризм (Экологический, спортивный)»

Тема 1. Сущность и особенности экологического туризма

Основные понятия и характеристики экологического туризма. Принципы организации экологического туризма. Виды экологического туризма.

Тема 2. Технология разработки и проведения маршрутов экотуров

Организация экологических туров. Основные требования к экотурам. Комплектование туристических групп. Организация работы руководителя туристической группы. Проектирование экотуров.

Тема 3. Этика и безопасность экологических маршрутов

Сущность понятия «безопасность в экотуризме», факторы опасности возникновения экстремальных ситуаций в туристическом походе. Экологическое воспитание туристов как необходимое условие экологической безопасности туристической деятельности. Технологии минимизации загрязнения окружающей среды в экологическом туризме.

Тема 4. Спортивный туризм: сущность и особенности

Основные понятия и характеристики спортивного туризма. Принципы организации спортивного туризма. Основные принципы управления в спортивном туризме. Привлечение, отбор и оценка эффективности спортивного туризма.

Тема 5. Организация спортивных туристических походов и спортивно-коммерческих туров

Схема и сетевой график организации туристического похода. Собственно и групповое снаряжение. Организация спортивно-коммерческих туров и их особенности. Расчет себестоимости спортивно-коммерческих туров.

Тема 6. Обеспечение безопасности в спортивном туризме

Основные задачи и положения системы обеспечения безопасности в спортивном туризме. Вероятностный подход к оценке безопасности в природных условиях.

Тема 7. Расчетные методы организации спортивного туризма

Модельные характеристики спортивных туристических походов. Расчетный метод определения скорости передвижения. Техники и тактики спортивного туризма.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНОЇ ТА ДОДАТКОВОЇ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Конституція України. – К.: Українська правнича фундація, 1996. – 39 с.
2. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Податковий кодекс: Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. – <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Положення про порядок видачі референса суб'єктам туристичної діяльності України: Наказ Міністерства закордонних справ та Держкомтуризму від 25.12.1996 р. № 164-09/61 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
5. Положення про пошуково-рятувальні служби суб'єктів туристичної діяльності, що спеціалізуються на організації туристичних подорожей з використанням активних форм пересування туристів: Наказ Державного комітету по туризму України від 10.07.1996 р. № 33 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
6. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення: ДСТУ 4527-2006 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.normativ.com.ua>. – Назва з екрана.
7. Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги: ДСТУ 4268-2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.normativ.com.ua>. – Назва з екрана.
8. Послуги туристичні. Класифікація готелів: ДСТУ 4269-2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.normativ.com.ua>.
9. Про внесення змін до деяких законів України (щодо особливостей оподаткування турпослуг): Закон України від 03.06.2005 р. № 2642-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
10. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
11. Про затвердження Методики розрахунку обсягів туристичної діяльності: Наказ Державної туристичної адміністрації України від 12.11.2003 р. № 142/394 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
12. Про затвердження форм державної статистичної звітності з питань туризму та інструкцій щодо їх заповнення: Наказ Державного комітету статистики України від 04.03.1998 р. № 96 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

13. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

14. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 р. № 2210-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

15. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

16. Про заходи щодо розвитку туризму і курортів в Україні: Указ президента України від 21.02.2007 р. № 136/2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

17. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

18. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

19. Про туризм: Закон України від 18.11.2003 р. № 1282-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

20. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 03.12.1990 р. № 507-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

Додаткова

21. Брусак В. П. Перспективи екотуристичного використання пам'яток неживої природи Галицького району Івано-Франківської області та створення геопарку «Галицьке Придністер'я» / В. П. Брусак // Карпатський край. – 2013. – № 1. – С. 177-188.

22. Брусак В. П. Цінні природні комплекси та об'єкти верхів'я Пруту в межах Чорногори: перспективи екотуристичного використання / В. П. Брусак, Б. В. Сенчина, Д. А. Кричевська // Карпатський край. – 2012. – № 2. – С. 76-85.

23. Воробйова О. А. Екологічний туризм як чинник сталого розвитку природно-заповідних територій / О. А. Воробйова // Екологічні науки. – 2012. – № 2. – С. 119-129.

24. Кожухівська Р. Б. Туризм в Україні: стан, фактори та перспектива розвитку / Р. Б. Кожухівська // Вісник Донецького національного університету. Серія «Економіка і право». – 2010. – Вип.1. – С. 84-86.

25. Литвин І. В. Проблеми та перспективи розвитку сільського зеленого туризму у регіоні / І. В. Литвин, М. О. Нек // Регіональна економіка. – 2013. № 2. – С. 81-88.

26. Максимюк М. Н. Оценка состояния и перспективы развития индустрии туризма в Украине / М. Н. Максимюк // Культура народов Причерноморья. – 2012. – № 235. – С. 55-61.

27. Маца К. А. Экологический туризм и его роль в формировании экологической и общенациональной культуры / К. А. Маца, Н. Н. Карпенко // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Випуск 8. Серія «Екологія». – 2013. – № 1054. – С. 44-48.

28. Оніщук Л. М. Спортивний туризм як засіб національно-патріотичного виховання студентів. Вісник ЧНПУ ім.Т. Г.Шевченка. 2016. – № 118. – Т. III. – С. 219-221.

29. Передерко В. П. Розвиток інфраструктури еко- і геотуризму в Карпатському регіоні за сприяння проектів міжнародної технічної допомоги // Економіка і суспільство. – 2016. – № 2. – С. 418-424.

30. Соловійов Д. І. Аналіз тенденцій розвитку туристичної сфери України та науково-методичні напрями вдосконалення її державного регулювання / Д. І. Соловійов // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2010 – № 1 (9). – С. 70–73.

31. Сонько С. П. Вплив паломницького туризму на розвиток регіону (на прикладі Уманщини) / С. П. Сонько, О. М. Голубкіна // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю Регіон-2011: Стратегія оптимального розвитку.– Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011.– С. 56-60.

32. Телетов О. С. Маркетинг спортивного туризму / О. С. Телетов, В. І. Карпець // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2015. – № 1. – С. 56-72.

33. Тимошенко Л. О. Спортивний туризм: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів: у 2 ч. / Л. О. Тимошенко, К. В. Лабарткава. – Львів: ЛДУФК, 2012. – Ч. 1. – 150 с.

34. Тимошенко Л. О. Спортивний туризм: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів: у 2 ч. / Л. О. Тимошенко, К. В. Лабарткава. – Львів: ЛДУФК, 2014. – Ч. 2. – 176 с.

35. Шумлянська Н. В. Екотуризм як форма долучення до природної та культурної спадщини / Н. В. Шумлянська // Культура України. – 2014. – Вип. 47. – С. 108-115.